

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Inovovaný školský vzdelávací program Vzdelanie pre život

Inovovaný učebný plán

Náboženská výchova	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Inovovaný štátny vzdelávací program	1	1	1	1	1
Inovovaný školský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	1

1. Charakteristika predmetu

Predmet náboženská výchova s nižšom strednom vzdelaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojim preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátorom, chápať vlastné konanie a konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

2. Ciele predmetu

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehĺbia si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitosti Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získavajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v našom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,

- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať Jeho posolstvo vo svojom okolí.

3. Témy, tematické celky

5. ročník

Tematické celky: BOH HOVORÍ K ČLOVEKU
DIALÓG BOHA A ČLOVEKA
NÁŠ DIALÓG S BOHOM
OBETA BOŽIEHO ĽUDU
DIALÓG CEZ SLUŽBU

Ročníková téma: POZNÁVANIE CEZ DIALÓG

V tomto veku dieťa stále viac nadväzuje vzťahy s okolitým svetom formou dialógu. Dialóg rozvíja nie len verbálne ale aj symbolicky. To mu umožňuje vstúpiť do sveta symbolov slávania. Rozvíja rozmer oslavy Boha cez gestá a postoje, v ktorých sa zjednocuje so spoločenstvom, čo ho uschopňuje rozvíjať vzťahy nie len s ľuďmi ale aj s Bohom.

Ročníkový symbol: DOM

Ročníkový cieľ: Prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom. Oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom modlitby a slávania.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vzdelávací predmet Náboženská výchova

6. ročník

Tematické celky: PRAVDA AKO HODNOTA
HĽADANIE PRAVDY O SVETE
HĽADANIE PRAVDY O SEBE
OHLASOVANIE PRAVDY
KONAŤ V PRAVDE

Ročníková téma: POZNÁVANIE PRAVDY

Dieťa začína kriticky vnímať život a prostredie, v ktorom žije. Objavuje v sebe túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzané pravdou, ktorá ho vedie k Bohu, a ktorej hodnotu sa učí spoznávať. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Objavená pravda prehľbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Ročníkový symbol: KAMENŤ

Ročníkový cieľ: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť nemeniteľnosť pravdy pochádzajúcej z Božej múdrosti. Orientovať svoj život v pravde. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vzdelávací predmet Náboženská výchova

7. ročník

Tematické celky: SLOBODA A ČLOVEK
SLOBODA A ROZHODNUTIA
BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA
REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ
LÁSKA AKO PRINCÍP SLOBODY

Ročníková téma: SLOBODA ČLOVEKA

Dieťa začína túžiť po osamostatnení sa a po slobode. Vychádza spod krídel ochrany autority. Oslobodzuje sa od nekritického vnímania autority, ktorú doposiaľ vnímalo ako miesto istoty, bezpečia a ochrany. Objavením rozmeru slobody v sebe rozvíja vzťah k svojej osobe a k druhým ľuďom. Táto skúsenosť slobody mu umožňuje objavovať slobodné rozhodnutie pre vzťah k Bohu. Slobodným nazeraním na vzťah s Bohom je schopné vidieť vo viditeľnom svete stopy Boha, s ktorým prehľbuje vzťah v náboženskom prežívaní.

Ročníkový symbol: HOLUBICA

Ročníkový cieľ: Poznávať hranice osobnej slobody. Oceniť kresťanský pohľad na vinu a odpustenie. Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vzdelávací predmet Náboženská výchova

8. ročník

Tematické celky: KTO SOM
KTO JE ČLOVEK
ĽUDSKOSŤ
DÔSTOJNOSŤ A VÝKON ČLOVEKA
KULTÚRA ŽIVOTA

Ročníková téma: DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA

Mladý človek hľadá zmysel svojej existencie. Spoznávaním svojich pozitívnych a negatívnych vlastností objavuje v sebe Boha. Úlohou vyučujúceho je pomôcť dieťaťu objaviť

v sebe hodnotu jeho dôstojnosti. Objav jeho jedinečnosti a dôstojnosti mu pomáha interiorizovať postoje a hodnoty a uschopňuje ho k plnému prežívaniu osobného života a života v spoločensťve.

Ročníkový symbol: ŠATY

Ročníkový cieľ: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

9. ročník

Tematické celky: ZODPOVEDNOSŤ
ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA
ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU
ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV
ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET, V KTOROM ŽIJE

Ročníková téma: ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA

Mladý dospelávajúci človek sa má upevniť v zodpovednosti za seba, za svoju vieru, za ľudí v svojom okolí aj za svet, ktorý stvoril Boh. V tomto duchu sa nadchne a upevní v kresťanských hodnotách v reálnej dobe.

Ročníkový symbol: KVET

Ročníkový cieľ: Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba, za iných a za svet, v ktorom žijem. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

4. Požiadavky na výstup

5. ročník

Tematický celok: BOH HOVORÍ K ČLOVEKU

Kľúčové pojmy: Sväté písmo, byzantská misia

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Definovať pojem biblia, Sväté písmo a orientovať sa v ňom. Vysvetliť prínos byzantskej misie.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si potrebu čítania Svätého písma. Oceniť misiu Cyrila a Metoda pre Slovensko.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk pravidelného čítania Svätého písma. Rozvíjať zručnosť vo vyhľadávaní podľa limitácií/súradníc/ vo Svätom písme.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Žiak na konci vie/dokáže: - orientovať sa v pojmach: Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon, - vymenovať základné delenia SZ a NZ, - vymenovať evanjeliá, - hľadať podľa súradníc daný text vo Svätom písme - reprodukovat' tri výroky Ježiša Krista, - opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a sv. Metoda, - vysvetliť prínos misie sv. Cyrila a sv. Metoda pre Slovensko	Sväté písmo – posvätná kniha (vyhľadávanie kníh, kapitol, veršov, skratky kníh) Byzantská misia na území Veľkej Moravy Žiaci vierožvestcov – sv. Gorazd a sv. Bystrík
---	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- rozumie významu písma pre komunikáciu
- učí sa reagovať primerane situácii

Kompetencia k učeniu sa

Žiak vie:

- je otvorený pre tvorivé myslenie

Kultúrne kompetencie

Žiak vie:

- objavuje hodnotu písma pre kultúru národa
- je schopný uvedomiť si hodnotu Byzantskej misie pre našu kultúru

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- uvedomuje si hodnotu národnej a kresťanskej identity
- zaujíma sa o dedičstvo predkov

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- objavuje hodnotu Biblie pre rozvoj duchovného rozmeru kresťana

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak vie:

- si uvedomuje potrebu a význam jazyka a zlepšuje komunikáciu vo svojom okolí

Tematický celok: DIALÓG BOHA A ČLOVEKA

Kľúčové pojmy: modlitba, dialóg

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: V biblických textoch o Dávidovi, Šalamúnovi, Márii a Ježišovi identifikovať formy modlitby.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si potrebu modlitby a jej dôležitosť v živote človeka.

Psychomotorický cieľ: Integrovať do svojho života dôverný dialóg s Bohom v modlitbe podľa vzoru biblických postáv.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť formy modlitby, - prerozprávať časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, - charakterizovať stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, - zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život, - vymenovať tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby,	modlitba ako dialóg modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba miesto a čas modlitby v živote človeka

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- rozumie potrebe dialogickej modlitby: prosbe, náreku, chvále, protestu, vďaka

Kompetencie k učeniu sa

Žiak vie:

- je otvorený pre tvorivé myslenie

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- dokáže si uvedomiť svoje duchovné potreby

Kultúrne kompetencie

Žiak vie:

- objavuje hodnotu profánneho a náboženského slávania pre ľudskú spoločnosť

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- uvedomuje si hodnotu kresťanskej identity

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak vie:

- sa cvičí aktívnemu počúvaniu

Mediálna výchova

Žiak vie:

- objektívne hľadá pravdu

Enviromentálna výchova

Žiak vie:

- vníma svoju zodpovednosť k prírode, rozvíja vzťah k prírode prostredníctvom vzoru sv. Františka z Assisi

Tematický celok: NÁŠ DIALÓG S BOHOM

Kľúčové pojmy: symbol, náboženský symbol, liturgické slávenie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť a porovnať jednotlivé obdobia liturgického roku. Vysvetliť význam farieb, slávenia, symbolov a úkonov liturgického roku.

Afektívny cieľ: Vnímať dorozumievanie sa človeka prostredníctvom symbolov. Vnímanie striedania profánneho a posvätného času. Pozorovať zmeny v liturgickom roku. Vnímať a oceniť slávenie liturgie ako spôsobu komunikácie človeka s Bohom.

Psychomotorický cieľ: Sláviť liturgický rok v rodine a vo farnosti.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť úlohu a zmysel symbolov, - vymenovať základné časti liturgického roka, - priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu, - uviesť päť prikázaných sviatkov, - u r č i ť základné časti chrámu, - vymenovať päť liturgických úkonov a predmetov,	komunikácia prostredníctvom symbolu náboženské symboly potreba slávenia v živote človeka liturgický rok miesto slávenia – posvätné miesta

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- rozumie symbolickému spôsobu komunikácie
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

Kompetencie k učeniu sa

Žiak vie:

- učí sa hľadať a triediť informácie
- učí sa učiť spolupráci

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- dokáže si uvedomiť svoje duchovné potreby
- hľadá svoju úlohu vo svete a cirkvi

Kultúrne kompetencie

Žiak vie:

- objavuje hodnotu profánneho a náboženského slávenia pre ľudskú spoločnosť

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- uvedomuje si hodnotu kresťanskej identity

Prierezové témy:

Mediálna výchova

Žiak vie:

- rozumie svetu symbolov
- vie správne používať symbolické vyjadrovanie

Tematický celok: OBETA BOŽIEHO ĽUDU

Kľúčové pojmy: obeta, náboženská obeta, obeta Ježiša Krista

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Definovať pojem obeta. Porovnať židovský a kresťanský kult obety.

Afektívny cieľ: Oceniť hodnotu obety v ľudskom živote.

Psychomotorický cieľ: Zapájať sa do prípravy a priebehu liturgického slávenia.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety, - uviesť príklady obety druhých ľudí, - vysvetliť jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť, - nájsť analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ, - rozlíšiť časti sv. omše, - charakterizovať symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. liturgii	<p>obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka náboženský význam slova obeta židovský a kresťanský obetný kult obeta Ježiša Krista sv. omša osobná obeta</p>

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- rozumie symbolickému spôsobu komunikácie
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života
- rozlišuje spôsob komunikácie v židovskom a kresťanskom kulte

Kompetencie k učeniu sa

Žiak vie:

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie

Kultúrne kompetencie

Žiak vie:

- objavuje v náboženskom kulte prepojenie s profánnym životom človeka
- osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať iných ľudí a ich vierovyznanie
- rešpektuje židovskú tradíciu ako dedičstvo pre kresťanskú tradíciu

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- dokáže si uvedomiť rozmer obety
- objavuje kresťanský pohľad na obetu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- učí sa tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti
- uvažuje nad humánnymi princípmi, objavuje rozmer sociálneho cítenia

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak vie:

- chápe zmysel obety pre službu v rodine a spoločnosti

Tematický celok: DIALÓG CEZ SLUŽBU

Kľúčové pojmy: etika chudoby, milosrdenstvo, služba, sviatosť

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vymenovať konkrétne formy pomoci Cirkvi, chudobným a biednym v dejinách aj v súčasnosti. Zdôvodniť potrebu sviatostí pre život kresťana.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si hodnotu a význam služby človeka človeku.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj pomoci skutkom aj modlitbou.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti, - vymenovať troch svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným, - porovnať možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločenstvu, - oceniť službu rodičov pre rodinu, - poukázať na úlohu kňaza ako Božieho služobníka,	Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých) starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť) služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva a kňazstva)

- vysvetliť potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a zasväteného života z pohľadu služby	
--	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- rozumie empatickej komunikácii a empatickému správaniu sa

Kompetencie k učeniu sa

Žiak vie:

- učí sa učiť spoluprácou

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- dokáže si uvedomiť rozmer služby
- vysvetlí kresťanský pohľad na hodnotu individuálneho života
- objavuje kresťanský pohľad na zmysel života

Kultúrne kompetencie

Žiak vie:

- objavuje prínos kresťanského humanizmu pre rozvoj ľudskej spoločnosti

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- dokáže si uvedomiť svoje potreby a potreby iných ľudí
- uvažuje nad princípmi solidarity a lásky odzrkadlenými v charitatívnej činnosti Cirkvi

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak vie:

- je vnímavý k duchovným potrebám svojej komunity
- využíva svoje možnosti

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Žiak vie:

- rozvíja svojou službou vzťahy v rodine
- pozná svoju úlohu v rodine

6. ročník

Tematický celok: PRAVDA AKO HODNOTA

Kľúčové pojmy: sila slova, pravda, klamstvo, Jakub a Ezau, tajomstvo, česťnosť, 8. Božie prikázanie, médiá, ohováranie, osočovanie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Interpretovať posolstvo biblického príbehu o Jakubovi a Ezauovi, vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch. Posúdiť silu slova. Reflektovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov

Afektívny cieľ: Oceniť hodnotu pravdy v živote človeka. Uvedomiť si možnosť manipulácie slovom a jej riziká.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk kritického prístupu k informáciám.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo), - rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva, - posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov, - sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských vzťahov.	Potreba pravdy Jakub a Ezau, <ul style="list-style-type: none"> - šírenie informácií (pravda v etike, v médiách) 8. Božie prikázanie

Rozvoj kompetencií:**Osobnostné kompetencie:**

Žiak vie:

- objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- v modelových situáciách rozlíši medzi pravdou a klamstvom

Sociálne kompetencie:

Žiak vie:

- reflektuje zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov

Komunikačné kompetencie:

Žiak vie:

- uvedomuje si možnosť manipulácie slovom a jej riziká
- chápe význam a hodnotu vypovedaného slova
- vie vyberať a triediť informácie z rôznych médií
- vyjadruje svoje myšlienky
- nachádza zmysel slova alebo výrazu

Existenciálne kompetencie:

Žiak vie:

- žiak objavuje hodnotu pravdy vo svojom osobnom živote aj v medziľudských vzťahoch
- je otvorený pre život v pravde

Prierezové témy:**Mediálna výchova:**

Žiak vie:

- je schopný samostatnej reflexie o pozitívnom a negatívnom vplyve médií

- osvojil si kritériá na hodnotenie mediálnych žánrov
- vníma účinok médií na osobnosť človeka

Tematický celok: HĽADANIE PRAVDY O SVETE

Kľúčové pojmy: hľadanie pravdy, mýtus, obrazná reč, evolučná teória, stvorenie sveta

Ciele témy:

Kognitívny: Predstaviť pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení a porovnať s vedeckým pohľadom. Porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu.

Afektívny: Vnímať pravdivosť obraznej reči. Vážiť si krásu stvoreného sveta.

Psychomotorický: Zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: - porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi	Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti Mýtický obraz sveta Biblický obraz stvorenia sveta

Rozvoj kompetencií:

Osobnostné kompetencie:

Žiak vie:

- rozumie pohľadu na svet vo svetle kresťanskej viery

Sociálne kompetencie:

Žiak vie:

- dokáže vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírody

Komunikačné kompetencie:

Žiak vie:

- vie jednoducho vysvetliť symbolickú – obraznú reč mýtov
- správa sa ohľaduplne, pozorne a tolerantne

Občianske kompetencie:

Žiak vie:

- účinne sa zapája do diskusie, vhodne argumentuje
- má pozitívny vzťah k zvereným veciam
- vníma človeka ako súčasť prírody

Existenciálne kompetencie:

Žiak vie:

- prostredníctvom biblického príbehu si uvedomuje hodnotu stvoreného sveta
- objavuje stvorený svet ako dar Boha človeku
- vníma svoju zodpovednosť za stvorený svet

Prierezové témy

Environmentálna výchova:

Žiak vie:

- oceňuje prírodu (zem, vodu, zvieratá, rastliny)
- vníma človeka ako súčasť prírody
- má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody, ktoré aktívne chráni.

Tematický celok: HĽADANIE PRAVDY O SEBE

Kľúčové pojmy: stvorenie človeka, Boží obraz, úcta, pád človeka, hriech, svedomie, zákon, prekážky pravdy, pocit viny, vedomie viny

Ciele témy:

Kognitívny: Predstaviť pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom. Porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny). Zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí. Určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy. 78

Afektívny: Uvedomiť si hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz, bez ohľadu na vzhľad a výkon. Na modelovej situácii vnímať existenciu vlastnej viny. Uvedomiť si svoje hranice.

Psychomotorický: Osvojiť si vonkajšie prejavy úcty k človeku. Na modelových situáciách formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou (pocit viny, vedomie viny).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: - vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka - vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty - vnímať svoje vlastné hranice	Biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby) Pád človeka Hranice človeka (svedomie, pocit viny)

Rozvoj kompetencií:

Osobnostné kompetencie:

Žiak vie:

- má pozitívny vzťah k sebe aj k iným
- dokáže hodnotiť dopad svojich emócií
- vie vytrvať v skúmaní a poznávaní nových vecí

Sociálne kompetencie:

Žiak vie:

- akceptuje druhých ľudí bez ohľadu na vzhľad a výkon
- objavuje radosť z dobre vykonanej práce

Komunikačné kompetencie:

Žiak vie:

- je schopný vyjadrovať sa, porovnávať
- vie vyjadriť svoje pocity
- vníma obrazy a symboly
- kriticky hodnotí myšlienky

Občianske kompetencie:

Žiak vie:

- odhaduje dôsledky vlastného správania a konanie v modelových situáciách

Kultúrne kompetencie:

Žiak vie:

- pozorne vníma symbolické vyjadrovanie v mýtoch a prostredníctvom obraznej reči
- chápe dôležitosť kultúrneho vyjadrovania

Existenciálne kompetencie:

Žiak vie:

- rozumie pohľadu na stvorenie človeka vo svetle kresťanskej viery
- dokáže si uvedomiť svoju jedinečnosť a hodnotu
- objavuje nielen svoju hodnotu ale hodnotu každého človeka

Prierezové témy

Mediálna výchova:

Žiak vie:

- vníma umelecké diela vyrastajúce z kresťanstva (obraz, literatúra, hudba) ako výraz kresťanského učenia a kresťanskej tradície

Environmentálna výchova:

Žiak vie:

- vníma človeka ako súčasť prírody

Tematický celok: OHLASOVANIE PRAVDY

Kľúčové pojmy: prorok Ezechiel, Ježiš – učiteľ pravdy, sv. Peter - skala, sv. Štefan, kamenné srdce, ohlasovanie

Ciele témy:

Kognitívny: Vysvetliť význam ohlasovania pravdy. Odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolání proroka Ezechiela. Na základe predstavených biblických postáv interpretovať biblické posolstvo o hodnote pravdy.

Afektívny: Na základe svedkov pravdy povzbudiť sa k praktizovaniu pravdy.

Psychomotorický: Inšpirovať sa k životu podľa pravdy pozitívnymi vzormi z dejín. Identifikovať sa s predloženými vzormi pre život v pravde.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť význam ohlasovania pravdy - vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie.“ (Mt 5, 37) - vyjadriť potrebu prítomnosti Svätého Ducha pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania) - apoštoli – hlásanie pravdy (sv. Peter, sv. Štefan) - uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe	Prorok Eyechieľ (Ey 3, 1-3) Ježiš Kristus – učiteľ pravdy (Mt 5, 37) Ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan)

Rozvoj kompetencií:

Osobnostné kompetencie:

Žiak vie:

- cez predstavené biblické postavy vníma a akceptuje existenciu nemennej pravdy
- cez modelové situácie posúdi predstavené pozitívne a negatívne udalosti a vyvodí závery pre svoj život

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak vie:

- je schopný vytvárať vzťahy prostredníctvom pravdivej komunikácie s inými ľuďmi

Komunikačné kompetencie:

Žiak vie:

- na základe Ježišovho výroku: „Vaše ,áno‘ nech je ,áno‘ a vaše ,nie‘ nech je ,nie“ vie zosúladiť vnútorný postoj s vonkajším
- uvedomuje si hodnotu pravdivej komunikácie

Existenciálne kompetencie:

Žiak vie:

- podľa predstavených vzorov rozvíja praktizovanie pravdy

Tematický celok: KONAŤ V PRAVDE

Kľúčové pojmy: zlaté pravidlo, morálka, židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, príkaz lásky, skutky lásky, milosrdenstva, sociálny hriech, spravodlivosť, väčšie, menšie zlo a dobro

Ciele témy:

Kognitívny: Vysvetliť dopad rozhodnutia na život človeka. Zosumarizovať a aplikovať tému pravdy a jej hlavné body na riešení problému s mravnou dilemou.

Afektívny: Na modelovej situácii si uvedomiť existenciu svojho svedomia. Stotožniť sa s kritériami rozlišovania medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom.

Psychomotorický: Formovať návyk zodpovednosti za svoje mravné rozhodnutia.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o význame „Zlatého pravidla“ (Mt 7, 12) - oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky - porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách - vysvetliť pojem sociálny hriech	Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky (Zlaté pravidlo) Ježišov príkaz lásky Skutky lásky (skutky milosrdenstva) Sociálny hriech

Rozvoj kompetencií:

Kompetencie k učeniu sa:

Žiak vie:

- prostredníctvom problémovej úlohy – príbehu s mravnou dilemou zvažuje dôsledky a následky života podľa prirodzenej morálky
- je schopný vnímať predstavené myšlienkové pochody

Osobnostné kompetencie:

Žiak vie:

- pri svojich reakciách je ohľaduplný voči mienke iných ľudí
- je vnímavý k morálnemu a duchovnému rámcu svojej komunity

Sociálne kompetencie:

Žiak vie:

- vyjadriť svoj názor bez toho, aby urážal a opovrhoval názorom druhých
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziludských vzťahov
- v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada

Komunikačné kompetencie:

Žiak vie:

- zameria sa na konkrétne prejavy správania, problému

Občianske kompetencie:

Žiak vie:

- vníma životnú situáciu starého a chorého alebo chudobného človeka
- uvažuje nad hodnotami, ktoré môže uskutočniť starý, chorý a hendikepovaný človek
- angažuje sa v miestom spoločenstve a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky

Kultúrne kompetencie:

Žiak vie:

- všíma si kultúrne a náboženské prejavy iných národov, náboženstiev

- je tolerantný a empatický

Existenciálne kompetencie:

Žiak vie:

- je pripravený aktívne sa podieľať skutkami lásky na morálnom a duchovnom rámci svojej komunity

7. ročník

Tematický celok: SLOBODA A ČLOVEK

Kľúčové pojmy: sloboda, otroctvo, osobný exodus, Desatoro

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať rozličné chápanie slobody u súčasného človeka a porovnať ho s kresťanským pohľadom. Uviesť príklady foriem otroctva súčasného človeka.

Afektívny cieľ: Zdôvodniť hranice slobody človeka na základe Desatora. Prostredníctvom biblických príbehov

vnímať, ako Boh rešpektuje slobodu človeka. Vnímať Desatoro ako výzvu k plnej slobode človeka.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať návyk reflexie vlastných rozhodnutí.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu • posúdiť potrebu Božieho zákona v živote • definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka • vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody • vymenovať dôsledky prvotného hriechu • vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním • vysvetliť pojem závislosť • uviesť príklady rôznych závislostí • reflektovať svoje vlastné rozhodnutia • posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby • rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie 	<p>Chápanie slobody Povolanie k slobode Otroctvo človeka Závislosti Exodus – cesta k slobode Hranice slobody - Desatoro</p>

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- dokáže viesť koordinovaný dialóg so spolužiakmi
- podporuje osvojovanie základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu

- vie obhájiť svoj názor slušným spôsobom

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- vysvetlí kresťanský pohľad na povolanie a zamestnanie človeka
- chápe slobodu ako vnútorný stav, ktorý je vlastný každému človeku

Občianske kompetencie

Žiak vie:

- je pripravený niešť zodpovednosť
- odmieta závislosť ako individuálny, ale aj spoločenský defekt
- vie rozlíšiť rôzne spôsoby slobody, prikláňa sa k chápaniu slobody ako nezávislosti, ktorá je obmedzená právami druhého človeka na vlastnú slobodu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- uvedomuje si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- chápe Desatoro ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu slobody

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak vie:

- si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt
- rozumie princípom kresťanskej etiky
- uvedomuje si hodnotu spolupráce
- uzatvára a rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu
- predchádza sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania

Tematický celok: SLOBODA A ROZHODNUTIA

Kľúčové pojmy: nutnosť voľby, rozhodnutia, svedomie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutia na život jednotlivca a spoločnosti. Na modelovej situácii aplikovať možnosti riešenia nežiaducich javov.

Afektívny cieľ: Vnímať vnútorné a vonkajšie vplyvy na rozhodnutie človeka. Uvedomiť si zodpovednosť za svoje mravné rozhodnutia voči sebe, druhým ľuďom a svetu.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať návyk analýzy vplyvov rozhodnutí a ich dopad na život človeka a spoločnosti. Na modelovej situácii si osvojiť základné riešenie vnútorných konfliktov.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže:	Slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby) Sloboda a zodpovednosť

<ul style="list-style-type: none"> • na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti • definovať svedomie • posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete • vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život • vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka • na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku • posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky 	<p>Riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou</p> <p>Princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)</p>
---	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- prehľbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie
- je zameraný na dopady verbálnych aj neverbálnych prejavov a je pripravený niesť zodpovednosť

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- na základe poznania vníma, aké dôležité sú rozhodnutia pre vlastný život
- je pripravený zamerať sa na pozitívne hodnoty

Občianske kompetencie

Žiak vie:

- je pripravený vnímať životné situácie vyžadujúce zodpovedné rozhodnutie vzhľadom k sebe, k druhým ľuďom a k svetu
- pozitívne oceňuje rozhodnutie pre mravne dobrý čin
- rešpektuje rozhodnutie druhého človeka v závislosti na svedomí

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- oceňuje pravé hodnoty
- je schopný transformovať možné dopady svojich rozhodnutí
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- vie rozoznať na modelových situáciách žiaduce i nežiaduce konanie v spoločnosti

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak vie:

- si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt
- rozumie princípom kresťanskej etiky
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí

Multikultúrna výchova

Žiak vie:

- reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách

Tematický celok: BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA

Kľúčové pojmy: vina, odpustenie, prirodzená morálka, hriech, pokánie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách

v dejinách ľudstva. Konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia. Uvedomovať

si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu. Rozlišovať

sviatostné a mimo sviatostné formy pokánia.

Afektívny cieľ: Konfrontovať sa so skúsenosťou viny a odpustenia. Osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky • vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva • konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia • uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu • opísať postup sviatosti zmierenia • rozlíšiť sviatostnú formu pokánia a mimo sviatostnú formu • uviesť príklady sviatostných a mimo sviatostných foriem	<p>Vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky Kresťanský pohľad na vinu a odpustenie Zaobchádzanie s vlastnou vinou Sociálny hriech Chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné i mimo sviatostné)</p>

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- rozvíja efektívne stratégie komunikácie
- vie používať komunikáciu v rôznych situáciách – vie sa ospravedlniť
- vie vyjadriť vlastnú vinu

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- je disponovaný pre správne zaobchádzanie s vinou a odpustením
- sa vie konfrontovať s vlastnou vinou a je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- vie reflektovať životné situácie v kontexte hodnôt kresťanskej etiky

Občianske kompetencie

Žiak vie:

- vie rešpektovať svedomie druhých ľudí, neodsudzuje

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- prehľbuje a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti
- disponuje základnými sociálnymi postojmi
- si uvedomuje mravné rozmery ľudského správania a ich dopad na život jednotlivca a spoločnosti

Prierezové témy:

Mediálna výchova

Žiak vie:

- disponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie
- vie posúdiť hodnotu slávenia a kultúru správania

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak vie:

- si osvojuje kultivované správanie
- prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede

Tematický celok: REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ

Kľúčové pojmy: rešpektovanie, odlišnosti, kultúry, svetové náboženstvá, kresťanská identita

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Charakterizovať kultúry a svetové náboženstvá. Porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením. Zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti.

Afektívny cieľ: Rešpektovať slobodu vierovyznania. Prejaviť záujem o poznanie pozitívnych hodnôt v každom náboženstve. Vnímať súvis medzi kultúrou a náboženstvom. Oceniť osobné korene v kresťanstve.

Psychomotorický cieľ: Zostaviť škálu hodnôt nachádzajúcich sa vo všetkých svetových náboženstvách. Formovať postoj rozvíjania kresťanskej identity.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné monoteistické náboženstvá • vymenovať základné polyteistické náboženstvá • opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo) • porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učení • opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev • priradiť základné symboly svetových náboženstiev • vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania • rešpektovať slobodu vierovyznania • opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev • pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti • vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa • pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti • vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi 	<p>rešpektovanie inakosti rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr) rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..) putovanie po ceste predkov</p>
---	---

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- zaoberá sa vnímaním hovoreného i písaného prejavu
- pozoruje kultúru písaného slova v iných vierovyznaniach

občianske kompetencie:

Žiak vie:

- je otvorený pre náboženskú toleranciu v demokratickej spoločnosti
- rešpektuje zvláštnosti iných náboženstiev

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- má základný náhľad na riešenie existenciálnych otázok svetových náboženstiev
- je otvorený pre celoživotné hľadanie pravdy
- zaujíma postoj k svojej kresťanskej identite

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- vníma potrebu angažovanosti jednotlivca k odstráneniu predsudkov voči iným náboženstvám
- vníma princíp sociálneho zmieru a solidarity
- orientuje sa v pluralitnej spoločnosti
- využíva interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých

Prierezové témy:

Multikultúrna výchova:

Žiak vie:

- objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva
- rešpektuje práva iných náboženstiev
- vníma multikulturalitu ako prostriedok vzájomného kultúrneho obohacovania
- vníma monoteistické náboženstvá ako korene a zdroje európskej civilizácie

Mediálna výchova:

Žiak vie:

- interpretuje a kriticky hodnotí artefakty umeleckej produkcie
- hodnotí artefakty inej kultúrnej umeleckej produkcie

Tematický celok: LÁSKA AKO PRINCÍP SLOBODY

Kľúčové pojmy: autorita, hierarchia, angažovanosť, blahoslavenstvá

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť blahoslavenstvá v kontexte dnešného človeka. Zdôvodniť platnosť blahoslavenstiev aj v súčasnosti.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si, že sloboda oslobodzuje od strachu. Uvedomiť si, že nedôvera a strach je opakom viery. Uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti. Oceniť angažovanosť v rodine, spoločnosti a Cirkvi. Vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority.

Psychomotorický cieľ: Prostredníctvom projektu formovať návyk prosociálneho správania. Formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti. Poznávať hranice osobnej slobody. Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov • uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti • vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority • formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti • poznávať hranice osobnej slobody	sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť) láskava cesta k slobode (blahoslavenstvá) sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, Cirkvi)

<ul style="list-style-type: none"> • interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva • je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci • reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych 	
---	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak vie:

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- adekvátne komunikuje v rôznych situáciách

Existenciálne kompetencie

Žiak vie:

- je otvorený pre pozitívne myslenie
- vníma aplikáciu blahoslavenstiev v konkrétnych životných situáciách

občianske kompetencie:

Žiak vie:

- je zainteresovaný dianie v spoločnosti a je otvorený pre možnosť sa na ňom angažovať
- si uvedomuje potrebu žiť vo vzťahoch a podieľať sa na vzájomnej spolupráci
- akceptuje úlohu autority v spoločnosti

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak vie:

- rozvíja individuálne a sociálne schopnosti

Prierezové témy:

Mediálna výchova

Žiak vie:

- kriticky hodnotí hovorený i písaný mediálny prejav
- rozvíja citlivosť voči predsudkom a mediálnej manipulácii

8. ročník

Tematický celok: KTO SOM

Kľúčové pojmy: sebapoznanie, seba prijatie, sebaúcta

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť pojem sebaúcta, seba prijatie a komplexy.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie talentov. Eliminovať svoje komplexy.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk vonkajších prejavov sebaúcty. Vyjadriť vlastný názor. Tréňovať sa v pozitívnom sebahodnotení.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy: sebaúcta, seba prijatie, pocit menejcennosti - uviesť biblické súvislosti na túto tému - vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie - sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary	seba poznanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) zodpovednosť za prijaté dary a talenty seba prijatie, komplexy menejcennosti

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- rozumie komunikácii so svojim ja ako komunikácii so svedomím

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanského pohľadu na hodnotu človeka

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoje potreby a potreby iných ľudí
- uvažuje nad potrebou budovania vzťahu s inými ľuďmi

Existenciálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoju jedinečnosť a objavuje svoju veľkosť
- osvojí si kresťanský pohľad na hodnotu človeka

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- je schopný uvedomiť si potrebu seba poznávania
- je si vedomý svojich osobnostných kvalít
- je citlivý a vnímavý na svoje nedostatky
- prejavuje túžbu po osobnom raste

Tematický celok: KTO JE ČLOVEK

Kľúčové pojmy: dôstojnosť človeka, rovnosť muža a ženy

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Objaviť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha. Sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma. Opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom.

Afektívny cieľ: Vnímať a oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka. Oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu. Prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma, - opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učeníom, - oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore,	byť človekom dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy) rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- rozumie verbálnej a neverbálnej komunikácii
- je schopný asertívnej komunikácie

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou
- je otvorený pre tvorivé myslenie

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanského pohľadu na ľudskú dôstojnosť, na rovnakú dôstojnosť muža a ženy

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoje potreby a potreby iných ľudí
- uvažuje nad potrebou prejavov úcty medzi mužom a ženou

Existenciálne kompetencie

Žiak

- je otvorený pre kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- uvedomuje si túžbu po ľudskosti
- je schopný vnímať rodové stereotypy
- uvedomuje si kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy

Multikultúrna výchova:

Žiak

- je vnímavý na postavenie mužov a žien v rôznych kultúrach

Tematický celok: ĽUDSKOSŤ

Kľúčové pojmy: utrpenie, vojna

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Klásť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia. Na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti.

Afektívny cieľ: Vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným. Odmietnuť manipuláciu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - diskutovať o príčinách a zmysle ľudského utrpenia, - uviesť príklady o neľudskom konaní človeka, - skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta, - poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých, - posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania, - naplánovať si pomoc núdzny,	odvrátená tvár ľudskosti (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti) človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone) ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti) zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta) objavenie ľudskosti (vykúpenie - pozdvihnutie človeka)

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- rozumie vnútornej komunikácii, kladie si otázky o zmysle utrpenia
- je schopný uviesť si spôsob vlastnej komunikácie v konflikte

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kriticky prehodnotiť problém zneužívania, manipulácie, vojny

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje prínos kresťanského pohľadu na ľudskú zrelosť

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť svoje potreby a potreby iných ľudí
- je zodpovedný k druhým

Existenciálne kompetencie

Žiak

- objavuje a uznáva hranice človeka
- dokáže sa konfrontovať s vlastnou vinou

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je pripravený pre tvorivé riešenie konfliktov
- je schopný klásť si existenciálne otázky a hľadať na nich odpoveď
- rozvíja postoj empatie

Multikultúrna výchova:

Žiak

- akceptuje rôzne kultúry a vierovyznania
- je schopný vnímať zneužitie náboženstva pre manipuláciu

Tematický celok: DÔSTOJNOSŤ A VÝKON ČLOVEKA

Kľúčové pojmy: mať, byť

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe jeho výkonu. Porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti.

Afektívny cieľ: Integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca. Nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi.

Psychomotorický cieľ: Vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu).

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Žiak na konci vie/dokáže: - vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu, - porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti, - diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho prikázania, - oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikali milosrdenstvom, - poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých,	„mat“, alebo „byť“ hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka, Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi) utrpenie - sviatosť pomazania chorých
--	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- kladie si otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých
- je schopný empatickej komunikácie

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- je otvorený pre tvorivé myslenie

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kriticky prehodnotiť problém výkonu človeka

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanského pohľadu na hodnotu človeka bez ohľadu na jeho výkon

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť potreby trpiaceho človeka
- objavuje mravný aspekt sociálneho cítenia

Existenciálne kompetencie

Žiak

- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality
- rešpektuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera

Prierezové témy:

Mediálna výchova:

Žiak

- osvojuje si kritický prístup k informáciám

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vie rozlíšiť postoj mať alebo byť a je otvorený pre životný postoj „byť“
- osvojuje si kresťanský postoj na hodnotu človeka, ktorá nezávisí od jeho výkonu
- je vnímavý na utrpenie človeka

Tematický celok: KULTÚRA ŽIVOTA

Kľúčové pojmy: kultúra, kultúra života, kultúra smrti

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru. Na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti. Akceptovať a preferovať život ako hodnotu. Zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt).

Psychomotorický cieľ: Porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu. Podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť, - podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru, - poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť, - diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity. 	kultúra - rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti hodnoty kultúry života a kultúry smrti ľudskosť - kresťanský postoj ku kultúre života

Rozvoj kompetencií:**Komunikačné kompetencie**

Žiak

- kladie si otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých
- je schopný kultúrnej komunikácie

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie
- je otvorený pre tvorivé myslenie

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kriticky prehodnotiť problém kultúry života a kultúry smrti

- je schopný kritického posúdenia princípov liberalizmu a konzervativizmu

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanského pohľadu na kultúru života

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť potreby človeka

Existenciálne kompetencie

Žiak

- vytára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov
- je otvorený pre kresťanské hodnoty

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je pripravený stotožniť sa s hodnotami života

Mediálna výchova:

Žiak

- je schopný kritického posúdenia liberalizmu ako relativizácie hodnôt

9. ročník

Tematický celok: ZODPOVEDNOSŤ

Kľúčové pojmy: zodpovednosť, poznávanie, objavovanie

Ciele témy:

Kognitívny: vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť. Objaviť posolstvo biblického textu v podobenstve o talentoch

Afektívny: na základe podobenstva o talentoch si uvedomiť pozvanie k zodpovednosti pre svoj život

Psychomotorický: formovať postoj zodpovednosti za svoj život

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť • objaviť posolstvo biblického textu podobenstva o talentoch • aplikovať podobenstvo o talentoch ako pozvanie k zodpovednosti pre svoj život • formovať postoj zodpovednosti za svoj život 	Etymológia pojmu zodpovednosť Život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)

Rozvoj kompetencií:**Komunikačné kompetencie:**

Žiak

- rozumie empatickej komunikácii a empatickému správaniu sa z pohľadu zodpovednosti človeka za človeka

Kompetencie k učeniu sa:

- učí sa učiť spoluprácou

Kompetencie k riešeniu problémov:**Kultúrne kompetencie:**

Žiak plánuje a podieľa sa na riešení úloh s inými

objavuje prínos kresťanského humanizmu k rozvoju zodpovednosti jednotlivca a spoločnosti.

Sociálne kompetencie:

Žiak si dokáže uvedomiť potrebu zodpovednosti za seba a za iných, uvažuje o princípoch zodpovednosti

Existenciálne kompetencie:

Žiak si dokáže uvedomiť rozmer zodpovednosti, objavuje kresťanský pohľad na zmysel zodpovednosti za život

Prierezové témy:

Žiak je pripravený preberať zodpovednosť za svoj život, dokáže obhájiť svoj názor, je schopný empaticky komunikovať a osvojovať si empatický postoj k ľuďom

Tematický celok: ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA

Kľúčové pojmy: sebarozvoj, vzory, životné hľadanie

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov. Kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom.

Afektívny cieľ: Rozvíjať schopnosť seba porozumenia. Vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja. Z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia sa.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov • kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom • rozlíšiť medzi manipulačným vzorom a vzorom ponúkajúcim sprevádzanie	<ul style="list-style-type: none"> • Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie) • Potreba životných vzorov • Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) • Výzva k hľadaniu a odкрývaniu životného zmyslu • Ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39)

<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjať schopnosť seba porozumenia • vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja • formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia sa • z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru 	
--	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- rozumie potrebu komunikácie ako potrebu sebarozvoja

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na mediálne vzory
- objavuje prínos kresťanského pohľadu na ľudskú zrelosť

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanstva ako cestu sebarozvoja a hľadania životného zmyslu človeka

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- uvažuje nad potrebou vzorov

Existenciálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva
- oceňuje skúsenosť druhých ľudí - vzorov z dejín cirkvi

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vníma potrebu sebaocenenia a prijatia
- pri vnímaní potreby životných vzorov prehodnocuje ponuku kresťanských vzorov

Mediálna výchova:

Žiak

- je schopný korekcie mediálnych vzorov

Tematický celok: ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU

Kľúčové pojmy: viera, nevera, kresťanská zrelosť

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Analyzovať dôvody pre náboženskú vieru. Logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity. Opísať znaky sekty. Porovnať sektu a Cirkev. Vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie. Porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte. Na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti.

Afektívny cieľ: Prijatť skutočnosť religiozity človeka ako prejavu túžby po presahu samého seba. Vnímať sekularizmus ako prejav neporozumenia reči Cirkvi.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • analyzovať dôvody pre náboženskú vieru • prijať skutočnosť religiozity človeka ako prejavu túžby po presahu samého seba • logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity • opísať znaky sekty • porovnať sektu a Cirkev • vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie • interpretovať biblické texty obsahujúce vyznanie viery Ježišových učeníkov a nájsť súvislosť s apoštolským vyznaním viery • reprodukovať vyznanie viery ako akt dôvery • jednoduchým spôsobom vysvetliť historický kontext vzniku apoštolského a nicejsko-caríhradského vyznania viery • rozlíšiť jednotlivé časti vyznania viery a ich konkrétnych významov • porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte • na odkaze II. vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti • rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste	<ul style="list-style-type: none"> • Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) • Poverčivosť – nesprávna forma religiozity • Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes • Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru • Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem • Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil • Kresťanská zrelosť (sviatostný život)

Rozvoj kompetencií:**Komunikačné kompetencie**

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozumie reči Cirkvi – metaforickej reči dogiem
- objavuje rozmer novej reči Cirkvi – odkazu II. Vatikánskeho koncilu

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou
- učí sa triediť a hľadať informácie

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na dôvody pre náboženskú vieru
- zaujíma sa o problém siekt
- je schopný logického zdôvodnenia poverčivosti ako prejavu nezrelej religiozity

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanstva ako cestu sebarozvoja a hľadania životného zmyslu človeka

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- uvažuje nad prínosom spirituality pre sociálnu zrelosť

Existenciálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva
- aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Prierezové témy:**Osobnostný a sociálny rozvoj:**

Žiak

- je otvorený pre transcendentný rozmer života
- je ochotný osvojovať si postoj kultivovanej religionistiky
- dokáže rozlíšiť a kriticky posúdiť manipulačné techniky siekt
- vníma potrebu osobného rozhodnutia pre vieru

Tematický celok: ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV

Kľúčové pojmy: potreba lásky, ľudské vzťahy

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu. Nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu. Porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov.

Afektívny cieľ: Oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom. Vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania. Uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske. Oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku. Na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov. Zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti predstaviť rodinu ako optimálne Bohom chcené spoločenstvo osôb zamerané pre dobro jej členov a na prijatie a výchovu detí porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov 	<ul style="list-style-type: none"> Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní) Priateľstvo a láska Ideál rodiny a pseudorodina Medzigeneračné vzťahy

<ul style="list-style-type: none"> • vie hľadať kompromis pri riešení medzigeneračných konfliktov 	
--	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozumie potrebe asertívnej komunikácie pri budovaní vzťahov priateľstva, v manželstve, a pri budovaní medzigeneračných vzťahov
- rozumie potrebe asertívnej komunikácie pri prekonávaní konfliktov

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na rozdiel rodiny a pseudorodiny
- je schopný kritického riešenia konfliktov vo vzťahoch

Kultúrne kompetencie

Žiak

- objavuje prínos kresťanstva pre ochranu manželstva a rodiny

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- učí sa tolerancii, ústretovosti, ale aj kritickosti k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje

Existenciálne kompetencie

Žiak

- dokáže si uvedomiť túžbu po presiahnutí seba
- preberá zodpovednosť za sebaurčenie a seberealizáciu, objavuje prvky zodpovedného konania pri budovaní vzťahov

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je schopný kritického prehodnotenia pre ponuky pseudorodiny
- je pripravený stotožniť sa s ideálom rodiny
- vníma kvalitu partnerského vzťahu ako základ manželstva a rodiny
- je otvorený pre asertívne riešenie medzigeneračných konfliktov

Tematický celok: ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET, V KTOROM ŽIJE

Kľúčové pojmy: ekológia, angažovanosť, ekumenizmus

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s posolstvom biblického textu Gn 1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka. Zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote. Charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu ekologického myslenia človeka. Akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu. Oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce.

Psychomotorický cieľ: Praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi. Osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi. Rozvíjať postoj tolerance ku kresťanom iných denominácií. Formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s posolstvom biblického textu Gn 1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka • vnímať potrebu ekologického myslenia človeka • praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi • akceptovať vlastnú zodpovednosť prijatím svojej úlohy na spoluvytváraní sveta • zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote • osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi • charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery	<ul style="list-style-type: none"> • Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy) • Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim) • Úloha Cirkvi v spoločnosti • Kresťanské denominácie na Slovensku • Ekumenizmus

<ul style="list-style-type: none"> • akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu • oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce • rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií • formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti 	
--	--

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine
- kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky ekológie
- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozumie potrebe ekumenického dialógu

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- učí sa učiť spoluprácou
- učí sa vyhľadávať a triediť informácie

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- je schopný kritického pohľadu na otázku ekológie
- je schopný kritického pohľadu na otázku ekumenickej spolupráce
- vníma, rozpozná a pochopí existenciu kresťanských denominácií ako dôsledku historického vývinu

Kultúrne kompetencie

Žiak

- oceňuje prínos kresťanskej kultúry v ľudskej kultúre

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov osvojovaním postoja náboženskej tolerancie a ústretovosti

Existenciálne kompetencie

Žiak

- objavuje kresťanský pohľad na ekologickú otázku
- preberá zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti a Cirkvi
- oceňuje duchovné dedičstvo katolíckej Cirkvi

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je otvorený pre ekumenický dialóg medzi kresťanskými denomináciami na Slovensku

- je si vedomý prebrať zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti

Enviromentálna výchova:

Žiak

- aktívne sa podieľa na ochrane životného prostredia (triedenie odpadu v domácnosti, udržiavanie čistoty v prírode, šetrenie energií a zdrojmi)

5. Metódy a formy práce - stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **aktivizujúce metódy**, z nich je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), filozofická diskusia je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), dramatizácia (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) simulácia (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), kompozícia (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NBV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je rozdelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Vyučujúci vhodným spôsobom včlenia do obsahu učiva **prierezové témy**:

- ✓ osobnostný a sociálny rozvoj
- ✓ environmentálna výchova
- ✓ mediálna výchova
- ✓ ochrana života a zdravia
- ✓ multikultúrna výchova
- ✓ výchova k manželstvu a rodičovstvu

6. Učebné zdroje

5. ročník

Učebnica: TRIBULOVÁ, D.: *Poznávanie cez dialóg, Učebnica katolíckeho náboženstva pre 5.ročník ZŠ - východný a západný obrad*

Pracovný zošit: TRIBULOVÁ, D.: *Poznávanie cez dialóg. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 5. ročník ZŠ západný obrad*

Pracovný zošit: Gerberyová, A.: *Poznávanie cez dialóg. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 5. ročník ZŠ východný obrad*

6. ročník

Učebnica: Gerberyová, A. Rešetár, E. *Poznávanie pravdy, Učebnica katolíckeho náboženstva pre 6. ročník ZŠ východný a západný obrad*

Pracovný zošit: Gerberyová, A. Rešetár, E. *Poznávanie pravdy, Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 6. ročník východný a západný obrad*

7. ročník

Učebnica: Rusnáková, S.: *Sloboda človeka, Učebnica katolíckeho náboženstva pre 7. ročník ZŠ východný a západný obrad*

Pracovný zošit: Rusnáková, S.: *Sloboda človeka. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 7. ročník - východný a západný obrad*

8. ročník

Učebnica: Reimer, T.: *Dôstojnosť človeka - Učebnica katolíckeho náboženstva pre 8. ročník ZŠ - východný a západný obrad*

Pracovný zošit: Reimer, T.: *Dôstojnosť človeka. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 8. ročník - východný a západný obrad*

9. ročník

Učebnica: Bajuzík, V.: *Zodpovednosť človeka. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 9. ročník ZŠ - východný a západný obrad.*

Pracovný zošit: Bajuzík, V.: *Zodpovednosť človeka. Pracovný zošit k učebnici katolíckeho náboženstva pre 9. ročník - východný a západný obrad*

7. Hodnotenie predmetu

Vyučovací predmet náboženská výchova budeme v 5. - 9. ročníku vyučovať podľa Inovovaného školského vzdelávacieho programu, hodnotenie predmetu - klasifikácia známku. Na zasadnutí členov PK boli schválené učebné osnovy predmetu a aj spôsob hodnotenia práce a dosiahnutých výsledkov žiakov v predmete – klasifikácia známku. Hodnotenie žiakov bude aj v tomto školskom roku v súlade s platnou legislatívou - Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Zároveň sa hodnotenie bude riadiť prijatými a schválenými kritériami vyučujúcich daného predmetu. Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie (Čl. 4 – bod 3 - Metodický pokyn č. 22/2011).